

Fjármála- og efnahagsráðuneytið

M i n n i s b l a ð

Viðtakandi: **Efnahags- og viðskiptanefnd Alþingis**
Sendandi: **Fjármála- og efnahagsráðuneytið**
Dagsetning: **11. janúar 2021**
Málsnúmer: **FJR20110032**
Bréfalykill: **3.7**

Efni: **Umsagnir um frumvarp til laga um fjárhagslegar viðmiðanir**

Fjármála- og efnahagsráðuneytið vísar til erindis formanns efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 6. janúar sl., þar sem þess er óskað að ráðuneytið sendi nefndinni minnisblað þar sem brugðist verði við umsögnum um frumvarp til laga um fjárhagslegar viðmiðanir (312. mál á 151. löggjafarþingi).

Nefndinni hafa borist tvær umsagnir um frumvarpið, frá Arion banka hf. annars vegar og Seðlabanka Íslands hins vegar.

Umsögn Arion banka hf.

Arion banki hf. gerir annars vegar athugasemd við stuttan frest áður en skylda til að veita lántökum upplýsingar um fjárhagslegar viðmiðanir sem lánssamningur vísar í taki gildi. Legið hefur fyrir lengi að til stæði að innleiða reglugerð Evrópusambandsins um fjárhagslegar viðmiðanir, þar á meðal kröfur hennar um upplýsingar sem veita skuli lántökum. Áform þess efnis voru birt í samráðsgátt stjórnvalda 5. júlí 2019.¹ Drög að frumvarpi til að innleiða reglugerðina voru birt í samráðsgáttinni 27. febrúar 2020.² Í drögunum var gert ráð fyrir gildistöku 30. apríl 2020. Samtökum fjármálafyrirtækja, sem Arion banki hf. á aðild að, voru sendar tilkynningar um báðar birtingar. Í umsögn samtakanna um frumvarpsdrögin³ var lagt til að gildistakan yrði færð aftur svo aðildarfélög samtakanna hefðu nægan tíma til aðlögunar. Í frumvarpinu er gert ráð fyrir gildistöku 1. janúar 2021 en fyrir liggur að gildistaka verður síðar en það. Að mati ráðuneytisins ætti Arion banka hf. og öðrum aðilum á fjármálamarkaði í ljósi þessa ferlis að hafa gefist nægur tími til að búa sig undir innleiðingu reglugerðarinnar. Búið er að taka reglugerðina upp í samninginn um Evrópska efnahagssvæðið og þjóðréttarleg skuldbinding Íslands til að innleiða hana er orðin virk. Ráðuneytið leggur því ekki til að gildistöku verði frestað.

Arion banki hf. gerir hins vegar athugasemd við áskilnað í a-lið 1. tölul. 15. gr. frumvarpsins um að upplýsingar um viðmiðun skuli veittar í sérstöku skjali frekar en sem hluti af stöðluðu eyðublaði. Frumvarpsákvæðinu er ætlað að innleiða fyrirmæli 1. tölul. 57. gr. reglugerðar Evrópusambandsins um fjárhagslegar viðmiðanir um að lánveitandi, eða eftir atvikum lánamiðlari, skuli veita neytenda upplýsingar um viðmiðun sem lánssamningur vísar til. Í töluliðnum er tilgreint að upplýsingarnar skuli veittar „í sérstöku skjali, sem getur verið viðauki við eyðublað um staðlaðar evrópskar upplýsingar um lán til neytenda“. Ráðuneytið telur því ekki unnt að fella brott áskilnað a-lið 1. tölul. 15. gr. frumvarpsins um að upplýsingarnar skuli veittar í sérstöku skjali.

Umsögn Seðlabanka Íslands

Seðlabanki Íslands leggur í fyrsta lagi til að orðunum „og reglum og reglugerðum settum með stöð í þeim“ verði bætt við 1. mgr. 4. gr. frumvarpsins. Málsgreinin mælir fyrir um að brot gegn tilgreindum

¹ [https://samradsgatt.island.is/oll-mal/\\$Cases/Details/?id=1434](https://samradsgatt.island.is/oll-mal/$Cases/Details/?id=1434).

² [https://samradsgatt.island.is/oll-mal/\\$Cases/Details/?id=2646](https://samradsgatt.island.is/oll-mal/$Cases/Details/?id=2646).

³ [https://samradsgatt.island.is/oll-mal/\\$Cases/Details/?id=2646](https://samradsgatt.island.is/oll-mal/$Cases/Details/?id=2646).

greinum reglugerðar Evrópusambandsins um fjárhagslegar viðmiðanir varði stjórnvaldssektum. Hún byggist á 1. mgr. 42. gr. reglugerðarinnar sem áskilur að brot gegn viðkomandi ákvæðum varði stjórnvaldsviðurlögum. Reglugerðin áskilur ekki að brot gegn undirgerðum, sem framkvæmdastjórn Evrópusambandsins samþykkir og ráðgert er að innleiða hér á landi með reglugerð ráðherra og reglum Seðlabanka Íslands, varði viðurlögum. Ráðuneytið leggst þó ekki gegn því að áréttað verði í frumvarpsákvæðinu að það varði stjórnvaldssektum að brjóta gegn viðkomandi ákvæðum reglugerðarinnar eins og þau kunna að verða útfærð nánar í stjórnvaldsfyrirmælum.

Seðlabankinn leggur í öðru lagi til að í w-lið 1. mgr. 4. gr. frumvarpsins komi „gerð viðmiðunar hætt“ í stað „það að láta af gerð viðmiðunar“. Ráðuneytið telur tillöguna falla illa að forsetningunni „um“ í upphafi stafliðarins og leggur því ekki til slíka breytingu. Unnt væri þó að skipta „láta af“ í stafliðnum út fyrir „hætta“ til að færa hann nær tillögu Seðlabankans.

Í þriðja lagi leggur Seðlabankinn til að orðið „og“ í lok x-liðar 1. mgr. 4. gr. frumvarpsins falli brott. Ráðuneytið telur orðið vart geta valdið misskilningi af þeim toga sem nefndur er í umsögn Seðlabankans en leggst þó ekki gegn brottfalli þess.

Í fjórða lagi leggur Seðlabankinn til að rætt verði um „heildarveltu“ í stað „ársveltu“ í 4. mgr. 4. gr. frumvarpsins. Í reglugerð Evrópusambandsins um fjárhagslegar viðmiðanir er rætt um „heildarveltu á ári“ (e. „total annual turnover“). Ráðuneytið leggst ekki gegn því að „heildar“ verði skeytt framan við hugtakið í frumvarpinu en leggur þá til að haldið verði í „árs“, þannig að rætt verði um „heildarársveltu“ en ekki aðeins „heildarveltu“.

Í fimmta lagi leggur Seðlabankinn til að rætt verði um „heildarársveltu“ í stað „ársveltu“ í d-lið 8. gr. frumvarpsins. Ráðuneytið leggst ekki gegn tillögunni.

Í sjötta lagi leggur Seðlabankinn til að rætt verði um „ávinningss hins brotlega af broti eða taps sem hann forðar með broti“ í stað „ávinningss hins brotlega af broti eða taps sem hann forðast“ í e-lið 8. gr. frumvarpsins. Ráðuneytið leggst ekki gegn því að „með broti“ verði skeytt aftan við stafliðinn en telur heppilegra að sögnin „forða“ sé í miðmynd („forðast“) fremur en germynd („forðar“) til að skýra að átt sé við tap sem hinn ábyrgi aðili forðast en ekki tap annarra sem hann forðar. Að mati ráðuneytisins endurspeglar það betur viðkomandi texta í reglugerð Evrópusambandsins um fjárhagslegar viðmiðanir, sem er svohljóðandi: „fjárhæð (sic) aðilans sem ábyrgðina ber eða tap sem hann kemst hjá“ (e. „the level of the profits gained or losses avoided by the responsible person“).

Í sjöunda lagi leggur Seðlabankinn til að orðunum „á ákvæðum laga þessara“ verði bætt við 12. gr. frumvarpsins. Ráðuneytið leggst ekki gegn slíkri viðbót.